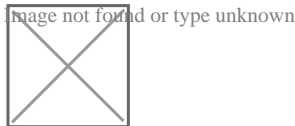


# **Η Ομιλία της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχου κατά την Κυριακή της Πεντηκοστής (Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως και Νέας Ρώμης κ.κ. Βαρθολομαίος)**

[/ Πεμπτούσια](#)



Μακαριώτατοι και Αγιώτατοι αδελφοί Προκαθήμενοι των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών Αλεξανδρείας κ. Θεόδωρε, Αντιοχείας κ. Ιωάννη, Ιεροσολύμων κ. Θεόφιλε, Μόσχας κ. Κύριλλε, Βελιγραδίου κ. Ειρηναίε, Βουκουρεστίου κ. Δανιήλ, Σόφιας κ. Νεόφυτε, Γεωργίας κ. Ηλία, Κύπρου κ. Χρυσόστομε, Αθηνών κ. Ιερώνυμε, Βαρσοβίας κ. Σάββα, Τιράνων κ. Αναστάσιε και Πρέσωβ κ. Ρωτισλάβε μετά των τιμίων συνοδειών Υμών,

Εξοχώτατε κύριε Πρόεδρε της Ελληνικής Δημοκρατίας,

Ιερώτατε Αρχιεπίσκοπε Κρήτης κύριε Ειρηναίε μετά των περί υμάς Ιερωτάτων και προσφιλεστάτων αδελφών, των συγκροτούντων την Ιεράν Επαρχιακήν Σύνοδον της εν Κρήτη Εκκλησίας,

Ιερώτατοι και Θεοφιλέστατοι άγιοι αδελφοί,

Ευλογημένε απανταχού της οικουμένης Ορθόδοξε Κλήρε και Λαέ,



Ημέρα χαρμόσυνος ανέτειλε σήμερα, κατά την οποία εορτάζουμε την ιστορική φανέρωση του θεσμού της Εκκλησίας, τον οποίον συγκροτεί το Πανάγιον Πνεύμα, και συναντώμεθα πάντες οι Ορθόδοξοι αδελφοί, εκπρόσωποι πασών των κατά τύπους Ορθοδόξων Αυτοκεφάλων Εκκλησιών, εν λειτουργική συνάξει και ίνα εκπληρώσωμεν το χρέος και την ευθύνη της ενιαίας Ορθοδόξου Εκκλησίας προς τον κόσμο και προς τον σύγχρονον άνθρωπον, συγκαλούντες την ημετέραν Αγίαν και Μεγάλην Σύνοδον.

Η σημερινή ημέρα είναι ημέρα ενότητας, καθώς είμεθα όλοι ηνωμένοι εν τη πίστει και εν τοις μυστηρίοις, διά της επί το αυτό λειτουργικής συνάξεως πάντων ημών και της συναντήσεως «εν τη κλάσει του Άρτου». Η Θεία Ευχαριστία αληθώς επιβεβαιώνει την ενότητα και καθολικότητα της Ορθοδόξου ημών Εκκλησίας.

Το γεγονός της Πεντηκοστής, το οποίον επραγματοποιήθη εν Ιεροσολύμοις, εσηματοδότησε την αφετηρίαν της ιστορικής διαδρομής της Εκκλησίας και έθεσε τας βάσεις διά τον αγιασμόν ολοκλήρου της ανθρωπίνης ιστορίας. Οι Απόστολοι και οι βαπτισθέντες τότε υπ' αυτών τρεις χιλιάδες χριστιανοί απετέλεσαν την πρώτην Εκκλησίαν, η οποία είναι μία θεανθρωπίνη πραγματικότης του Χριστού, παρούσα εις πάντα τα μέλη αυτής. Σήμερα πληρούμεθα και ημείς υπό της ίδιας εμπνεύσεως των πυρίνων γλωσσών, υπό του Παναγίου Πνεύματος, και είμεθα μία Εκκλησία, εν σώμα, καίτοι προερχόμεθα εκ διαφορετικών εθνικών, γλωσσικών και πολιτιστικών παραδόσεων. Ο Θεάνθρωπος Χριστός, ο «πρωτότοκος εν πολλοίς αδελφοίς» (πρβλ. Ρωμ. η', 29), είναι παρών εν τοις μέλεσιν εκάστου εξ ημών.

Σήμερον λαμβάνει εκπλήρωσιν ολόκληρος ο σκοπός της Θείας Οικονομίας. Διότι, εν τη Πεντηκοστή και μετά την Πεντηκοστήν «η αγάπη του Θεού εκκέχυται εν ταίς καρδίαις ημών διά Πνεύματος Αγίου» (Ρωμ. ε΄, 5). Εις είναι ο Χριστός και πάντες ημείς είμεθα αι αρθρώσεις και τα μέλη Αυτού: «πάντα δε ταύτα ενεργεί το εν και το αυτό Πνεύμα, διαιρούν ιδία εκάστω καθώς βούλεται» (Α΄ Κορ. ιβ΄, 11).

Εντός της διαφορετικότητός μας, εκάστη Ορθόδοξος Εκκλησία, αλλά και έκαστος ορθόδοξος πιστός, είμεθα ηνωμένοι εις εν σώμα, έκαστος με τα ιδικά του χαρίσματα, διά τα οποία δεν πρέπει να υποβλέπωμεν τους άλλους, αλλά να χαιρώμεθα ως να είναι ιδικά μας: «Ον ο αδελφός μου κτάται θησαυρόν ... καγώ έχω», αποφαινέ-ται Μακάριος ο Αιγύπτιος (Πνευματικά Ομιλία 3, 2, ΒΕΠΕΣ, 41, σελ. 156).

Κάθε Ορθόδοξος τοπική Εκκλησία έχει τον ιδικόν της θησαυρόν και αυτόν προσφέρει εις τον Χριστόν. Οι οφθαλμοί δεν ημπορούν να είπουν εις τας χείρας «δεν σας έχομεν ανάγκην», ούτε η κεφαλή εις τους πόδας. Δεν υπάρχει εντός της Εκκλησίας κάποια τοπική Εκκλησία, η οποία δεν έχει την σημασίαν της, ώστε να μη έχη η Μία, Αγία, Καθολική και Αποστολική Εκκλησία την ανάγκην εκάστου μέλους αυτής και ούτε εν μέλος να υπάρχη αυτοτελώς και αυτοδέσποτον, ως επιχειρείται υπό των εκτός αυτής κατά τους αποκαλυπτικούς τούτους ιδία χρόνους. Η στρατευομένη εν τω κόσμω Ορθόδοξος Εκκλησία συνεχίζει αεννάως το υπερών της Πεντηκοστής, το οποίον είναι αι κατά τόπους Εκκλησίουι μας, τας οποίας εκπροσωπούμεν σήμερον πάντες ημείς, αδελφοί τιμιώτατοι. Αποτελούμεν το μυστικόν σώμα του Χριστού, παρατεινόμενον εις τον αιώνα και απαλλάσσον το ανθρώπινον γένος από τας ποικίλας βασάνους και τα αδιέξοδα, και ενούμεθα μετά της εν ουρανοίς Εκκλησίας, πληρούντες την οικονομίαν Θεού και ενούντες τα επί γης τοις ουρανοίς (βλ. Κοντάκιον εορτής Αναλήψεως). Αυτή ακριβώς είναι η αποστολή της Ορθοδόξου Εκκλησίας μας.

Συγχρόνως, η σημερινή ημέρα είναι ημέρα κραυγής προς τον αγαθόν Παράκλητον, να έλθη και να σκηνώση εν ημίν και να μας τηρή εν τη Αυτού Αληθεία και εν τω Εαυτού αγιασμώ, κατά την εναγώνιον προσευχήν του Κυρίου μας εις τον κήπον της Γεθσημανή. Το Κυριακόν τούτο αίτημα, το οποίον εκπληρούται κατά την μεγάλην ταύτην ημέραν της Πεντηκοστής ενταύθα, είναι και παραμένει το πρώτιστον πανανθρώπινον αίτημα εντός ενός διηρημένου και αλληλοσπαρασσομένου κόσμου, διψώντος την ενότητα, υπέρ της οποίας ο Υιός του Θεού παρέδωκεν Εαυτόν ίνα πάντες ζωήν έχωμεν και περισσόν έχωμεν.

Η Ορθόδοξος Εκκλησία μας, έχουσα την μεγίστην δωρεάν και ευλογίαν να κατέχη τον θησαυρόν της αληθείας και να διαφυλάττη ακεραίαν την δωρεάν του Παναγίου Πνεύματος, το Οποίον «πεπλήρωκε την οικουμένην» (Σοφ. Σολ. α΄, 7), οφείλει να δώση εις τον σύγχρονον κόσμον μαρτυρίαν αγάπης και ενότητος και να αποκαλύψη εις αυτόν την εν αυτή κεκρυμμένην ελπίδα. Βεβαίως, δεν επαιρόμεθα

διά την αλήθειαν της Εκκλησίας μας. Αισθανόμεθα το μοναδικόν μεγαλείον της, αλλά και την προσωπικήν αδυναμίαν και αναξιότητά μας. Αυτό όμως δεν επαρκεί όταν παραμένη εις θεωρητικόν επίπεδον. Επιβάλλει ανταπόκρισιν εις το επίπεδον της ζωής, εις το οποίον δυστυχώς πολύ υστερούμεν.

Ο Κύριος ήρχισε το κήρυγμά Του εις τον κόσμον προσκαλών τους ανθρώπους εις μετάνοιαν. Και έργον του χριστιανού καθ' όλην την διάρκειαν της ζωής του είναι η μετάνοια. Ιδιαιτέρως ημείς, οι ταγοί της Εκκλησίας, οφείλομεν να δίδωμεν το καλόν παράδειγμα και να ενστερνισθώμεν ακεραίαν την αλήθειαν την οποίαν παρελάβομεν. Διότι ο αντίδικος ημών προσπαθεί να ενσπείρη εις τας καρδίας μας εσφαλμένας αντιλήψεις αναιρούσας την αλήθειαν της πίστεώς μας. Αυτάς τας εσφαλμένας αντιλήψεις, αι οποίαι εμφανίζονται ως νεωτερικά και άξια προσοχής, διαδίδουν μεταξύ των πιστών μετά πολλού ζήλου οι πλανώμενοι περί την αλήθειαν συνάνθρωποί μας και πολλάκις κατορθώνουν διά της επανειλημμέ-νης εντέχνου προβολής αυτών να παρασύρουν ικανόν αριθμόν εκ των πιστών. Ένεκα τούτου οι Επίσκοποι οφείλομεν να συνερχώμεθα διά να συζητώμεν τα θέματα τα οποία αντιμετωπίζει εκάστοτε και εκασταχού η Ορθόδοξος Εκκλησία, ώστε να λαμβάνωμεν τα κατάλληλα μέτρα διά την προστασίαν των πιστών από τας επικρατούσας πλάνας. Είναι δε, ιδιαιτέρως εις τας ημέρας μας, πολύ μέγας ο αριθμός των κυκλοφορουσών πλανών και ιδιαιτέρως εξεζητημένη η επιχειρηματολογία των πλανώντων, ώστε χρειάζεται συντονισμένη προσπάθεια των ποιμένων της Ορθόδοξου Εκκλησίας διά την ενημέρωσιν του πιστού λαού. Εις εκατοντάδας ανέρχονται αι παραθρησκείαι και παραθρησκευτικά οργανώσεις, αι οποίαι προσπαθούν να παρασύρουν τους ορθοδόξους πιστούς. Αι εν Συνόδω συζητήσεις και η ανταλλαγή σχετικής πείρας περί του τρόπου αντιμετώπισεως των μεθόδων των εν λόγω οργανώσεων πολλά θα προσφέρουν εις την Ορθόδοξον Εκκλησίαν.

Ο «χθες και σήμερα ο αυτός και εις τον αιώνα» Κύριος της Ορθοδόξου Εκκλησίας συνήργησεν ώστε να φθάσωμεν εις την σημερινήν ιστορικήν στιγμήν της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου και της λειτουργικής ταύτης Συνάξεως και κοινωνίας εκ του ενός Αγίου Ποτηρίου. Ανεξαρτήτως των διαφορετικών απόψεών μας, οι Ορθόδοξοι οφείλομεν να επισημάνωμεν ότι μοναδική οδός της πορείας ημών εν τω κόσμω είναι η ενότης. Βεβαίως, η οδός αυτή απαιτεί θυσίαν ζώσαν, πολύν κόπον, και κατορθούται κατόπιν σκληρού αγώνος. Είναι βέβαιον, ότι η Σύνοδος ημών αυτή θα συμβάλη προς την κατεύθυνσιν ταύτην, δημιουργούσα, διά της εν Πνεύματι Αγίω διασκέψεως και διά του εποικοδομητικού και εν ειλικρινεία διαλόγου, ατμόσφαιραν αμοιβαίας εμπιστοσύνης και κατανοήσεως.

Η ενότης της Ορθοδόξου Εκκλησίας και των πιστών της αποτελεί την αποστολήν μας. Ακολουθεί η μαρτυρία της Εκκλησίας μας, ώστε ο κόσμος να ίδη λάμποντα τα «καλά έργα της», τα ιδικά μας έργα, να αναπαυθή και να δοξάζη «τον Πατέρα

ημών τον εν τοις ουρανοίς». Η εκκλησιαστική ενότης μας δεν αποτελεί ομοσπονδιακήν τινά μορφήν, ούτε πηγάζει από την

συσπείρωσιν περίξ κάποιου ανθρωπίνου προσώπου. Πηγάζει και ολοκληρούται από την κοινήν πίστιν μας, η οποία ταυτίζεται με την σωτηρίαν, με την αιώνιον ζωήν. «Αύτη ἐστίν η αιώνιος ζωή», να γινώσκωμεν τον Πατέρα και Ον απέστειλεν Ιησούν Χριστόν, τον Βασιλέα των βασιλευόντων και Κύριον των κυριευόντων, όπως απεικονίζεται και εις την Ορθόδοξον Εικονογραφίαν μας.

Μακαριώτατοι και Αγιώτατοι αδελφοί,  
Εξοχώτατε κ. Πρόεδρε της Ελληνικής Δημοκρατίας,  
Ευλογημένοι Ορθόδοξοι, κλήρος, μοναχικά τάγματα και λαός απανταχού της υπ' ουρανόν,

Είμεθα πεπεισμένοι -και το διαδηλούμεν κατά την ιστορικήν ταύτην στιγμήν από του θυσιαστηρίου του Μητροπολιτικού Ναού της μεγαλονήσου Κρήτης, το οποίον είναι προέκτασις αυτού της Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας, ήτοι του Ναού της του Θεού Σοφίας και Ειρήνης και Δυνάμεως, ήτοι του Ιερού Συνθρόνου Ιωάννου του Χρυσοστόμου, Γρηγορίου του Θεολόγου και του Ιερού Φωτίου, του Μεγάλου, ότι μόνον ηνωμένοι και βιούντες την Ορθοδοξίαν μας ως εμπειρίαν πίστεως και ζωής, είναι δυνατόν να διαπλεύσωμεν την δραματικήν ιστορίαν του συγχρόνου κόσμου και να δώσωμεν σωτήριον μαρτυρίαν εις τους μακράν και εις τους εγγύς. Παραμερίζοντες τα προβλήματα, τα οποία προέρχονται εκ της διαφορετικής εθνικής ημών προελεύσεως, ικετεύομεν διά την κάθοδον του Παρακλήτου και εφ' ημάς πάντας, ώστε καταυγαζόμε-νοι υπ' Αυτού, δηλαδή υπό του «Φωτός και της Ζωής και της ζώσης νοεράς Πηγής• υπό του Πνεύματος της σοφίας και της συνέσεως... του ηγεμονεύοντος και καθαίροντος τα πταίσματα• του θεοποιούντος Θεού» (πρβλ. στιχηρόν εσπερινού της Πεντηκοστής), να δώσωμεν μήνυμα αληθείας, γνησιότητος και ελπίδος προς σύνολον τον διψώντα σύγχρονον κόσμον και να διατρανώσωμεν αι Εκκλησΐαι ημών ως θεσμός και ημεΐς ως πρόσωπα ότι είμεθα σκεύη τίμια.

Το Άγιον Πνεύμα ενώνει ημάς εν τη Εκκλησία διά του «συνδέσμου της τελειότητος», της αγάπης, την οποίαν εκφράζουν και μαρτυρούν τα πρόσωπα της Αγίας Τριάδος, η οποία είναι μία κατά την φύσιν, αποκαλύπτεται δε εν τρισί προσώποις. Όπως, κατ' αναλογίαν, Μία είναι η Ορθόδοξος Εκκλησία, αποκαλύπτεται όμως εις τον κόσμον διά των επί μέρους τοπικών αναδενδράδων αυτής, αι οποίαι συνάπτονται αχωρίστως και αδιαίρέτως εις εν, εις μίαν Εκκλησίαν, εις εν σώμα.

Αδελφοί, πατέρες και τέκνα, σήμερον εν Κρήτη σύνολος η εκπροσωπούμενη ενταύθα Αγία Ορθόδοξος ημών Εκκλησία: «είδομεν το φως το αληθινόν, ελάβομεν Πνεύμα επουράνιον, εύρομεν πίστιν αληθή, αδιαίρετον Τριάδα προσκυνούντες,

αύτη γαρ ημάς έσωσεν». Ευλογούμεν, λοιπόν, εν ενί στόματι και μια καρδία τον Κύριον του Ελέους και των Οικτιρμών και πάσης παρακλήσεως, ότι εξ Αυτού «εστιν ημίν πάσι το είναι, το αναπνείν, το φρονείν, το γινώσκειν Θεόν το Πανάγιον Πνεύμα και τον άναρχον Πατέρα και τον μονογενή τούτου Υιόν... κατανοείν κάλλος ουρανού, ηλίου δρόμον, σελήνης κύκλον, αστέρων ευκοσμίαν, και την εν τούτοις πάσιν ευαρμοστίαν τε και διάφορον κίνησιν... κατανοείν ωρών εναλλαγήν, μεταβολάς καιρών, ανέμων, ενιαυτών περιόδους... βασιλείαν ουρανών ελπίζειν, αγγέλων ισοτιμίαν, δόξης θεωρίαν».

Αυτώ γαρ, τω Παναγίω Πνεύματι, η τελεσιουργία πάντων των αγαθών και της σημερινής συλλειτουργίας και της εν τη και διά της Αγίας και Μεγάλης ημών Συνόδου μαρτυρίας της Ορθοδόξου ημών Εκκλησίας τω σύμπαντι κόσμω, και Αυτώ τον ύμνον, συν τω Πατρί και τω Υιώ, κατά χρέος προσάγομεν, νυν και αεί και εις τους αιώνας των αιώνων. Αμήν.